

НОМО LEGENS В ЕРАТА НА AI: РАЗЛИЧНИ ВЪЗПРИЯТИЯ НА ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ И ВЛИЯНИЕТО МУ ВЪРХУ РАЗЛИЧНИ АСПЕКТИ ОТ СЪВРЕМЕННИЯ ЖИВОТ

Деми Райкова, Катя Митова,
Ирена Станкулова, Александра Рангелова

Университет по библиотекознание и информационни технологии

Резюме: В доклада се разглеждат наблюдения върху влиянието на изкуствения интелект в различни области, като библиотечна среда, образование, емоционална подкрепа и изкуство. Направените изводи показват, че изкуственият интелект безспорно е полезен инструмент, който може да подпомага обучението, работата и личното развитие. Въпреки това той не може да замени човешкото мислене, креативността и автентичността. Истинската му стойност е в това да бъде използван като средство и помощник, а не като заместител на собствените идеи. Всеки човек притежава уникалност и творчески потенциал, които не могат да бъдат възпроизведени от машина. Изкуственият интелект може да подпомага усъвършенстването на човека, но вдъхновението и творческият импулс винаги произхождат от самия човек.

Ключови думи: изкуствен интелект; интерпретации; ползи; рискове; достоверна информация; учене; емоционална подкрепа; изкуство; библиотеки

ВЪВЕДЕНИЕ

В ерата на генеративния изкуствен интелект данните са „горивото“ на дигиталната трансформация. Достоверността на информацията, подавана към и генерирана от AI моделите, е определяща за успеха на всяко технологично решение. Докладът разглежда причината *точността* и *достоверната информация* да са критични, и как те променят работните процеси.

Когато говорим за четящи хора (Homo Legens), нямаме предвид само читателите на художествена литература, а и всички онези, които използват четенето за образователни цели – като ученици, студенти, изследователи и хора, които се стремят към самоусъвършенстване. В ерата на изкуствения интелект (AI) неговото включване в тази сфера е неизбежно. Всеки човек възприема, разбира и запаметява информацията по различен начин – някои чрез четене, други чрез слушане, а трети чрез визуално представяне. Затова тук изкуственият интелект идва като помощно средство. При учащите, които използват писането като начин за по-лесно запаметяване, AI може да генерира текстове или задачи за писане, като дава обратна връзка за написаното. За тези с визуалната памет е възможно генерирането на мисловни карти или изображения. За усвояващите добре информацията чрез слушане той може да генерира разговор, чрез който информацията ще се усвои по-добре. Взаимодействието между човек и машина придобива нови измерения, които надхвърлят чисто функционалната употреба на технологиите. Все по-често AI се използва като форма на емоционална

подкрепа, което се обяснява както с особеностите на човешката психика, така и с начина, по който езиковите модели оперират чрез самия език. Както отбелязва Левчев, езикът е система от символи, чрез която „съхраняваме личния си сетивен и екзистенциален опит“ (Levchev, 2024), а без него не би могло да съществува и индивидуалното ни съзнание. Именно защото AI функционира в тази езикова среда, той успява да създаде впечатление за разбиране и съпричастност, макар да не притежава истински чувства.

Бързото навлизане на генеративния изкуствен интелект в художествените практики чрез инструменти на OpenAI, Midjourney и Stability AI предпоставя нови възможности за създаване на изображения, текст, музика и видео без традиционна художествена подготовка. Тази технологична промяна обаче поражда дълбок философски и естетически въпрос: ако художественият резултат може да бъде генериран алгоритмично и мигновено, какво остава от артистичността като човешко качество, свързано с интенция, преживяване, стил и културна памет? Артистичността в класическия смисъл предполага продължителен процес на формиране на личен стил, емоционална ангажираност и биографична обусловеност. Генеративният ИИ поставя под съмнение тези предпоставки, тъй като предлага резултат без личен творчески път.

Навлизането на изкуствения интелект в библиотечното дело променя начина, по който се съхраняват, обработват и предоставят информационните ресурси. Библиотеките, които традиционно са пространства за знание, култура и човешко взаимодействие, постепенно интегрират AI технологии, за да подобрят достъпа до информация и да оптимизират работните процеси. Тази трансформация е част от по-широката промяна в информационната среда, в която дигиталните инструменти се превръщат в естествено продължение на човешките умения и потребности.

МЕТОДОЛОГИЯ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Докладът е изготвен от екип от студенти, работили по темата за въздействието на изкуствения интелект в различни области, в часовете по дисциплината „Нови форми на управление на знанието“ при доц. А. Парижкова. Основава се на анализ на литература, свързана с темата, на собствен опит на всеки един от участниците и разсъждения върху темата. Няколко ракурса са представени – използването на изкуствен интелект в библиотеките, в творческата дейност, в процеса на учене и пр.

РЕЗУЛТАТИ

Ползи от използването на AI

Когато говорим за въздействие от използването на изкуствен интелект, на първо място трябва да се има предвид достоверността на информацията. Безспорно използването на достоверни източници води до елиминиране риска от дезинформация или поне намаляване на риска от „халюцинации“ (когато AI измисля факти), което е жизненоважно в сектори като медицина, право и фи-

нансите. Защото, когато потребителят може да се довери на резултатите, времето за ръчна проверка (fact-checking) се съкращава с до 70%, а това съответно повишава оперативната ефективност. Основните методи за осигуряване на достоверност включват:

1. RAG (Retrieval-Augmented Generation): технология, при която AI търси информация в конкретна, затворена база от надеждни документи, преди да отговори;

2. Прозрачност на източниците: изискване AI винаги да цитира източника на всяко твърдение;

3. Human-in-the-loop: принцип при който крайната проверка винаги се извършва от човек експерт (Stanford University, 2025).

Не на последно място, използването на достоверна информация гарантира, че решенията на AI не са базирани на пристрастия или фалшиви новини, което помага за спазването на регулации като EU AI Act (Evropeyska komisia, 2024). Голямата отговорност, която поема ЕС, е да бъде лидер в международните дискусии относно изкуствения интелект, да задава стандарти и регулации за него (Parizhkova, 2025a, p. 221). Въпреки напредъка критичното мислене остава водещо.

В таблица 1 са показани ползите от използването на AI в различни сектори.

Таблица 1

Сектор	Приложение на достоверния AI
Корпоративно управление	Автоматизирано изготвяне на отчети въз основа на реални счетоводни данни
Научни изследвания	Анализ на огромни бази данни с патенти и научни публикации за откриване на нови съединения
Клиентско обслужване	Интелигентни чатботове, които отговарят на клиенти само на базата на официалната документация на компанията
Публичен сектор	Предоставяне на точна административна информация на гражданите относно закони и процедури

Ползи от използването на AI в процеса на учене

Етапите, през които учащият минава за изпълнение на възложена задача или за научаване на даден урок, са: запознаване със задачата и материала, подбиране на информация за изпълнението ѝ, *сглобяване* на избраната информация.

Ролята на учителя в образованието е да оказва помощ на учениците си в развиването на знанията им. В ерата на изкуствения интелект той може да помогне на четящия да разбере трудната за него информация, като я обяснява чрез контекст спрямо нуждите и предпочитанието на човек. Така използването му подпомага по-лесното разбиране на информация, като може да се задълбочава с различни допълнителни въпроси и да се получи повече информация.

Потребителят може също да го използва за самопроверка на знанията си, чрез изготвяне на тест или чрез водене на диалог по изучавана тема. Така ще може да получи обратна връзка за това какво знае и какво може да допълни към тях. Ако има пасаж от твърде много информация, AI може да организира информацията под форма на мисловни карти и кратки обяснения към тях.

В изследването си Ethan Mollick и Lilach Mollick посочват как изкуственият интелект може да бъде използван ефективно, като му се възлагат определени роли, така че да подпомага по-бързото развитие на учащия. Тези подходи трябва да се използват с цел развиване на умения във воденето на диалог и развиването на когнитивни умения (Mollick, Mollick, 2023).

Изкушението да не се използва мозъкът за обработка на информация, за запомняне на данни и факти, и съответно тяхното анализиране и синтезиране, както и за по-специфични процеси, като извеждане на изводи и тенденции, води до „копипействане“, директно плагиатство, а през последните две години (особено през 2025 г.) до публикуване на неформатиран отговор от генеративни езикови модели (Parizhkova, 2025a, p. 225). За ефективното използване на AI трябва да се следват дадени стъпки: предоставяне на ясна и подробна информация, задаване на определена роля и правилно формулирани промптове¹. Това само по себе си е умение на човека, което трябва да се развива. Самият ChatGPT невинаги успява да определи дали един текст е написан от естествен, или изкуствен интелект. Софтуерът *strikeplagiarism*, предоставен от МОН на университетите, отскоро дава индикации при проверка на курсови работи, че открива използване на изкуствен интелект.

AI в изкуството

Традиционният художествен процес е продължителен, натрупващ и дълбоко личен. Той включва обучение, грешки, експериментиране, търсене на изразни средства и постепенно изграждане на индивидуален стил. Творбата е не само краен продукт, а свидетелство за вътрешен процес. При генеративните модели художественият „процес“ се редуцира до текстова инструкция (prompt). Алгоритъмът анализира статистически зависимости в огромни масиви от съществуващи изображения и генерира нова комбинация, която визуално наподобява човешко творчество, в което липсват личната мотивация, емоционална интенция, културна и биографична обвързаност, съзнателен избор, основан на преживяване. Така се измества центърът на художествената дейност от вътрешния творчески процес към външния визуален резултат.

AI като инструмент в библиотечната среда

Изкуственият интелект предлага нови възможности за обслужване на читателите и за управление на библиотечните ресурси. Генеративният изкуствен интелект като ChatGPT и други модели могат да подпомагат търсенето на книги, да създават резюмета, да предлагат тематични препоръки и да улесняват ориентацията в големи информационни масиви. Тези технологии не заместват библиотекаря, а разширяват неговите възможности, като поемат рутинни задачи и освобождават време за по-сложни дейности, свързани с консултиране, обу-

чение и критично оценяване на информацията. В България вече се наблюдават конкретни примери за внедряване на подобни решения. Регионална библиотека „Пенчо Славейков“ – Варна интегрира AI асистент в своя официален сайт, а библиотеката на Нов български университет предлага услугата „AI Librarian“, която подпомага потребителите при търсенето на ресурси. Библиотечно-информационният център на УниБИТ също предлага на своите потребители AI чатбот, който да съдейства при търсене на информация. Все по-често се използват чатботове за обслужване на читатели, както и технологии за дигитализация, съхранение и възстановяване на културно наследство. Тези практики показват, че AI може да бъде ценен помощник в модерната библиотека, особено за хора с различно ниво на дигитална грамотност.

Според международните препоръки библиотеките и библиотечните асоциации могат да си взаимодействат с изследователи и разработчици на ИИ, за да създават приложения, предназначени специално за библиотечна употреба и за нуждите на потребителите, включително чрез разработване на достъпни услуги, които досега не са били възможни (IFLA, 2020). Това подчертава ролята на библиотеките като активни участници в технологичното развитие, а не просто като институции, които реагират на него.

РИСКОВЕ

AI не е истински наставник, като един от най-големите рискове е да се появи така нареченото „халюциниране“, при което той сам да си измисля информация с цел да задоволи потребностите на ползвателя си (Mollick, Mollick, 2023). Ето къде се включва и нуждата от критично мислене и защо е препоръчително тези методи да се използват под наблюдението на преподавател. Прекомерната употреба може да доведе до развиване на зависимост и отслабване на способността да се мисли самостоятелно. Тук идва и функцията за диалог с изкуствения интелект, който предотвратява когнитивната атрофия и стимулира критичното мислене.

Важно е да се подчертае, че въпреки убедителната симулация на емпатия, AI не притежава съзнание, чувства или личен опит. Той анализира езикови модели и генерира статистически подходящи реакции, но не преживява емоциите, които изразява. Това създава риск от заблуда и прекомерно доверие. Прекомерната употреба на AI като емоционална опора може да доведе до зависимост и до отслабване на способността за автентична човешка комуникация. Левчев (Levchev, 2024) предупреждава, че опасността идва тогава, когато забравим, че „машината не чувства“, и започнем да ѝ приписваме качества, които принадлежат единствено на човека. Съществува и риск от манипулация, тъй като AI може да възпроизвежда емоционални модели, които влияят подсъзнателно. Липсата на истински морал, ценности и отговорност прави взаимодействието с него потенциално уязвимо, особено в моменти на емоционална слабост.

Рисковете за изкуството са обезценяване на художествения труд. Когато визуално убедителни изображения могат да бъдат създадени за секунди, стойност-

та на дългогодишното обучение и практика намалява в очите на пазара. Професии като илюстратор, концептуален артист и дизайнер се оказват в конкуренция с алгоритми. Генеративните модели се обучават върху огромни масиви от човешки произведения, често без изрично съгласие на авторите и полученото изображение не може да бъде ясно приписано на конкретен творец, тъй като представлява статистическа компилация от хиляди стилове. Затова може и пресилено да звучи, но има риск от загуба на културна и емоционална автентичност.

Изкуството носи културен контекст и памет. Когато ИИ възпроизвежда „традиционни“ или „исторически“ стилове, те се свеждат до визуални характеристики без преживян контекст, превръщайки културата в естетически шаблон. Тъй като моделите се обучават върху масово разпространени изображения, резултатите често следват популярни естетики. Това води до унификация на визуалния език и потискане на радикалната оригиналност. Не е за пренебрегване и психологическият ефект върху творците. Това кара много художници да изпитват демотивация и усещане за заменимост. Творческият път, изискващ години усилия, изглежда обезсмислен в среда, където алгоритъм постига сходни визуални ефекти мигновено.

По отношение на използването на AI в библиотеките трябва да се подчертае, че въпреки значителния потенциал на AI, неговото използване в библиотеките крие и редица рискове. Най-съществените сред тях са свързани с възможността за предоставяне на неточна или непроверена информация, както и с опасността от прекомерна зависимост от автоматизирани системи. Библиотекарската професия включва не само предоставяне на ресурси, но и изграждане на критично мислене, насочване и подкрепа на читателите. Ако AI бъде използван без необходимия контрол, съществува риск тези ключови човешки функции да отслабнат.

Друг важен аспект е етичната отговорност. Алгоритмите могат да възпроизвеждат пристрастия, заложили в обучителните данни, което поставя въпроси за достоверността и неутралността на предоставяната информация. Освен това автоматизираните системи не могат да заменят човешката преценка в ситуации, които изискват чувствителност, контекстуално разбиране или морална отговорност. Навлизането на AI в библиотеките се приема нееднозначно и поставя въпроси, свързани с трансформацията на професията, етиката и баланса между технологиите и традиционните услуги. В България вече се провеждат обучения за библиотечни специалисти и се разработват модели за прилагане на AI в обществените библиотеки. Това показва, че секторът активно търси начини да интегрира новите технологии по отговорен и устойчив начин. Библиотеката на XXI век вече не е само място за заемане на книги, а динамичен информационен и културен център. Подобно на дигитализацията на изданията в миналото, внедряването на AI първоначално среща скептицизъм, но постепенно се утвърждава като необходима стъпка в развитието на информационната среда. В дългосрочен план изкуственият интелект вероятно ще остане важен помощник на библиотеките, докато човешкият фактор ще продължи да бъде

незаменим, защото библиотеката е пространство, в което знанието, културата и човешкото взаимодействие се преплитат.

Човекът по природа е емоционално същество, създадено да търси разбиране, внимание и диалог. В дигиталната комуникация бързият и последователен отговор често се възприема като знак за интерес, а AI предоставя именно това – постоянна наличност, незабавна реакция и адаптиране към емоционалния тон на събеседника. Тази способност да отразява езика и настроението на човека създава усещане за близост, което лесно може да бъде интерпретирано като емпатия. Психологическият механизъм зад това явление е дълбоко човешки. Мозъкът ни е устроен да разпознава намерения и чувства дори в неодушевени обекти – от детските играчки до произведения на изкуството. Пример за това е инсталацията *Can't Help Myself*, където зрителите изпитват съчувствие към робот, който няма съзнание, но чрез движенията си напомня на живо същество. Подобен механизъм действа и при AI: когато езикът звучи човешки, хората естествено приписват човешки качества. Езиковите модели като ChatGPT използват огромни масиви от данни, за да симулират емпатия. Те разпознават емоционални сигнали, анализират контекст и генерират реакции, които звучат съпричастно. Левчев подчертава, че подобни системи могат да бъдат „манипулативни в разговор с хора, да имитират човешки емоции (без реално да ги притежават!)“ (Levchev, 2024), което означава, че емоционалният ефект върху човека е реален, макар източникът му да е алгоритмичен.

В съвременната среда, в която голяма част от общуването се случва чрез чатове, AI се вписва органично в модела на дигиталната комуникация. Той е винаги наличен, не съди, не се уморява и отговаря с тон, който потребителят сам задава. Това създава усещане за безопасно пространство, което може да бъде особено привлекателно за хора, които се чувстват самотни или неразбрани. Така се формира силна емоционална връзка, основана не на истинска емпатия, а на убедителна симулация на човешко поведение.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Ядрото на настоящата работа е образът на съвременния четящ човек и неговото взаимодействие със знанието в дигиталната епоха. Днес съдържанието, което достига до нас, не е просто средство за осведоменост, а основа за обучение, творчество и личностно развитие. Развитието на изкуствения интелект разширява възможностите за достъп до различни ресурси, но поставя нови изисквания към критичното мислене, етичната употреба на технологиите и оценяването на надеждността на източниците.

Съвременният човек живее в среда на постоянен поток от данни, което улеснява намирането на сведения, но затруднява преценката кое е достоверно. Именно затова критичното мислене е ключово. Както отбелязват Пол и Елдар, то представлява „самонасочващо се, самодисциплинирано, самонаблюдаващо се и самокоригиращо се мислене“ (Pol, Eldar, 2008, p. 4), което позволява на човека да анализира и оценява постъпващите твърдения, вместо да ги приема механич-

но. Знанието, с което работим, е резултат от културни, професионални и исторически практики. Стоян Денчев подчертава, че „натрупаният опит, специфичните културни характеристики, традицията и националните специфики“ трябва да се отразяват в управлението и защитата на тези ресурси (Denchev, 2019, p. 20). Това показва, че технологиите не могат да бъдат разглеждани изолирано от човешкия контекст. В този процес библиотеките запазват своята роля като „образователни, информационни и културни институти“ (Zakon za obshtestvenite biblioteki, chл. 2). Те осигуряват достъп до проверени материали и подпомагат развитието на умения за ориентиране в сложната дигитална среда – умения, които са особено важни в епоха на бързо генерирано съдържание и алгоритмични препоръки. Изкуственият интелект, определян като „наука за концепциите, които позволяват на компютрите да правят такива неща, които за хората изглеждат разумни“ (П. Уинстън), както и като система от принципи за създаване на интелигентни програмни решения (Nisheva, Shishkov, 1995, p. 11), е мощен инструмент, но изисква внимателна и критична употреба. Той може да подпомага обучението, творческите процеси и обработката на различни данни, но не може да замени човешката преценка и отговорност. В заключение, взаимодействието между Homo Legens и изкуствения интелект е многопластово и динамично. Технологиите разширяват възможностите на съвременния човек, но критичното мислене, библиотеките и уменията за работа с надеждни източници остават основните опори, които гарантират осъзнато и отговорно използване на знанието в дигиталната епоха.

БЕЛЕЖКИ

1. Промпт – текстово описание, което включва въпроси и инструкции.

REFERENCES

- Denchev, S. (2019). *Informatsiya i sigurnost* [Information and security]. Akademichno izdatelstvo "Za bukvite – O pismeneh". <https://www.unibit.bg/files/opismeneh-digital/Information%20and%20Security.pdf> [Денчев, С. (2019). *Информация и сигурност*. Академично издателство „За буквите – О писменех“.]
- International Federation of Library Associations and Institutions. (2020). *Deklaratsiya na IFLA otnosno bibliotekite i izkustveniya intelekt* [IFLA statement on libraries and artificial intelligence]. https://lib.bg/images/consult-files/ifla_ai.pdf [Международна федерация на библиотечните асоциации и институции. (2020). *Декларация на ИФЛА относно библиотеките и изкуствения интелект*. https://lib.bg/images/consult-files/ifla_ai.pdf]
- Levchev, V. (2024, January 23). ChatGPT i Bog [ChatGPT and God]. *Kultura*. <https://www.kultura.bg/article/1614-chatgpt-i-bog> [Левчев, В. (2024, 23 януари). ChatGPT и Бог. *Култура*. <https://www.kultura.bg/article/1614-chatgpt-i-bog>]
- Mollick, E., Mollick, L. (2023). *Assigning AI: Seven approaches for students, with prompts*. arXiv. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2306.10052>
- National Institute of Standards and Technology. (2023). *Artificial intelligence risk man-*

- agement framework (AI RMF 1.0) (NIST AI 100-1). U.S. Department of Commerce. <https://doi.org/10.6028/NIST.AI.100-1>
- Nisheva, M. M., Shishkov, D. P. (1995). *Izkustven intelekt* [Artificial intelligence]. Integral. https://schupen.net/lib/tu/KST_all/Semesters/semestar%207/izkustven%20int.pdf [Нишева, М. М., Шишков, Д. П. (1995). *Изкуствен интелект*. Интеграл.]
- Parizhkova, L. P. (2025a). Domashното duhche Dobi ili metlata ot poemata na Gyote “Chirakat magyosnik”: Izsledvane na rolyata na generativniya izkustven intelekt v savremenното obrazovanie: Polzi, ogranicheniya i etichni predizvikelstva [The house genie Dobi or the broom from Goethe’s poem “The Sorcerer’s Apprentice”: Exploring the role of generative artificial intelligence in contemporary education: Benefits, limitations and ethical challenges]. *Obrazovanie i tehnologii*, 16, 220–226. https://www.edutechjournal.org/wp-content/uploads/2025/09/1_2025_220-226.pdf [Парижкова, Л. П. (2025a). Домашното духче Доби или метлата от поемата на Гьоте „Чиракът магьосник“: Изследване на ролята на генеративния изкуствен интелект в съвременното образование: ползи, ограничения и етични предизвикателства. *Образование и технологии*, 16, 220–226. https://www.edutechjournal.org/wp-content/uploads/2025/09/1_2025_220-226.pdf]
- Parizhkova, L. P. (2025b). Kompetentnosten model na savremenniya uchitel v usloviyata na Obrazovanie 4.0 [A competence model of the contemporary teacher in the conditions of Education 4.0]. In P. Valcheva (Ed.), *Obrazovanie, ezik, literatura – traditsii i novi posoki: Sbornik v chest na 65-godishninata na prof. dpn Margarita Terzieva* [Education, language, literature: Traditions and new directions: Collection in honour of the 65th anniversary of Prof. Margarita Terzieva] (pp. 218–227). Libra Scorp. [Парижкова, Л. П. (2025b). Компетентностен модел на съвременния учител в условията на Образование 4.0. В П. Вълчева (съст.), *Образование, език, литература – традиции и нови посоки: Сборник в чест на 65-годишнината на проф. дпн Маргарита Терзиева* (с. 218–227). Либра Скорп.]
- Paul, R., Elder, L. (2008). *Kratak narachnik po kritichno mislene: Ponyatiya i sredstva* [The miniature guide to critical thinking: Concepts and tools]. Foundation for Critical Thinking. <https://www.criticalthinking.org/data/pages/85/26389479f0ef50d-461dea9add836b648616f7c59c6bca.pdf> [Пол, Р., & Елдър, Л. (2008). *Кратък наръчник по критично мислене: Понятия и средства*. Foundation for Critical Thinking.]
- Regulation (EU) 2024/1689 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 laying down harmonised rules on artificial intelligence [Artificial Intelligence Act]. (2024). *Official Journal of the European Union*. <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj/eng>
- Stanford Institute for Human-Centered Artificial Intelligence. (2025). *Artificial Intelligence Index Report 2025*. Stanford University. <https://hai.stanford.edu/ai-index/2025-ai-index-report>
- Zakon za obshtestvenite biblioteki [Public Libraries Act]. (2009). *Darzhaven vestnik* [State Gazette], 42. <https://lex.bg/laws/ldoc/2135636021>

HOMO LEGENS IN THE ERA OF AI: DIFFERENT PERCEPTIONS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND ITS INFLUENCE IN CURRENT LIFE

Abstract: *The report examines observations on the impact of artificial intelligence in various areas such as the library environment, education, emotional support and art. The conclusions drawn show that artificial intelligence is undoubtedly a useful tool that can support learning, work and personal development. However, it cannot replace human thinking, creativity and authenticity. Its true value is in being used as a tool and assistant, not as a substitute for one's own ideas. Every person has uniqueness and creative potential that cannot be reproduced by a machine. Artificial intelligence can support human improvement, but inspiration and creative impulse always come from the person themselves.*
Keywords: *artificial intelligence; interpretations; benefits; risks; reliable information; learning; emotional support; art; libraries*

Irena Stankulova, Student

University of Library Studies and Information Technologies
Ostrov, Bulgaria
E-mail: 296-br@unibit.bg

Katya Mitova, Student

University of Library Studies and Information Technologies
Sofia, Bulgaria
E-mail: 295-br@unibit.bg

Alexandra Rangelova, Student

University of Library Studies and Information Technologies
Sofia, Bulgaria
E-mail: 291-br@unibit.bg

Demi Raykova, Student

University of Library Studies and Information Technologies
Sofia, Bulgaria
E-mail: 241-bz@unibit.bg

Scientific Advisor: Assoc. Prof. Lubomira Parijkova, PhD
University of Library Studies and Information Technologies
Sofia, Bulgaria
E-mail: l.parizhkova@unibit.bg